

รพ.อุดมศักดิ์ อังศุภาธรณี
 อหุกรรมการประชาสัมพันธ์ สหาคณะแพทย์ผิวหนังแห่งประเทศไทย

เทคโนโลยีความงาม จะสวย หรือจะช่วยกันแน่ (2)

ในปัจจุบันเทคโนโลยีทางด้านความงามเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันมากขึ้น เนื่องจากค่านิยมที่เปลี่ยนไปของสังคมที่ให้ความสำคัญของรูปร่างหน้าตามากกว่าสมัยก่อน และความต้องการชะลอความชราโดยเฉพาะการชะลอความเหี่ยวย่นของผิวหนัง และปรับรูปร่างให้หุ่นดีตามสมัยนิยม ทำให้มีการแข่งขันเกิดขึ้น เพิ่มจำนวนของผู้ให้บริการทางด้านเทคโนโลยีความงามมากขึ้น และมีผู้ใช้บริการด้านนี้สูงขึ้น ดังนั้นจึงเกิดผลกระทบในด้านลบและมีเรื่องคดีฟ้องร้องตามมาเนื่องจากผลข้างเคียงจากเทคโนโลยีทางด้านความงามมากขึ้นเป็นเงาตามตัว สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องจากผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการขาดความรู้ที่ถูกต้องหรือรู้แต่ไม่เท่าทันเทคโนโลยีด้านความงามที่มีมากมายหลายชนิด ไม่รู้จะเลือกอย่างไร ดังนั้นคนที่คิดจะสวยจะงาม ควรจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเพื่อใช้ตัดสินใจในการเข้ารับบริการหัตถการทางผิวหนัง ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีทางด้านนี้มีมากมาย เช่น เลเซอร์ชนิดต่างๆ แสงความเข้มขั้นสูง IPL (Intense Pulse Light) คลื่นวิทยุ (Radio Frequency) การฉีดสารเติมเต็ม (Filler), ฉีด Botox, การใช้เครื่องมือในการนำพาสารเข้าสู่ผิว เป็นต้น

ข้อควรรู้เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการเข้ารับบริการหัตถการทางผิวหนัง

1. คนทำหัตถการทางผิวหนังหรือผู้ให้บริการ

- ขั้นต่ำต้องเป็นแพทย์ (Medical Doctor) เนื่องจากเครื่องมือส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือทางการแพทย์ การให้เจ้าหน้าที่ (Physician) ทำแทนย่อมเกิดผลข้างเคียงได้มากกว่า นอกจากมีกฎกระทรวงสาธารณสุขที่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ทำแทนแพทย์ได้โดยเฉพาะเครื่องมือทางการแพทย์บางชนิด เช่น เครื่องไอออนโตโฟเรซิส (Iontophoresis) และเครื่องโฟโนโฟเรซิส (Phonophoresis) ที่ใช้เพื่อกายภาพบำบัด แต่แพทย์ก็ควรผ่านการฝึกอบรมระยะสั้นทางด้านผิวหนังเบื้องต้นและ Dermatologic Laser Surgery ระยะสั้นเพื่อลดความเสี่ยงจาก

ผลข้างเคียงจากหัตถการต่างๆ

- เป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคผิวหนัง หรืออาจเรียกสั้นๆ ว่าแพทย์ผิวหนังหรือ Dermatologist ที่ได้รับใบประกาศนียบัตรรับรองผ่านการอบรมตามมาตรฐานหลักสูตรทางแพทยสภาซึ่งใช้เวลาอบรม 4 ปี ได้วุฒิปริญญาตรีหรืออนุมัติบัตรเป็นผู้เชี่ยวชาญโรคผิวหนัง สาขาตจวิทยา ซึ่งมีความรู้ลึกทางด้านผิวหนังในการวินิจฉัยความผิดปกติพยาธิสภาพทางผิวหนัง ซึ่งเชี่ยวชาญกว่าแพทย์ทั่วไป เมื่อวินิจฉัยถูกต้อง ขั้นตอนการเลือกหัตถการแก้ไข ย่อมเหมาะสมและผิดพลาดน้อยกว่า แม้เป็นผู้เชี่ยวชาญโรคผิวหนัง แต่ควรผ่านการฝึกอบรม Dermatologic Laser Surgery ระยะสั้นเพื่อลดความเสี่ยงจากผลข้างเคียงจากหัตถการต่างๆ
- เป็นแพทย์ที่ผ่านการฝึกอบรมและได้รับใบประกาศนียบัตรรับรองทางด้าน Dermatologic Laser Surgery จากสถาบันที่เชื่อถือได้ภายในประเทศ เช่น สถาบันโรคผิวหนัง จุฬา, รามาธิบดี, ศิริราช หรือผ่านการฝึกอบรมจากต่างประเทศ และได้รับใบประกาศนียบัตรรับรอง ทางด้าน Dermatologic Laser Surgery หรือ Laser Surgery หรือ Cosmetic Laser Surgery หรือ Laser Dermatology แพทย์กลุ่มนี้มีทั้งแพทย์ผิวหนังเดิมเมื่อผ่านการฝึกอบรมและได้รับใบประกาศนียบัตรรับรองทางด้านนี้เสริมก็จะสมบูรณ์แบบที่สุดในการรักษา และแพทย์ที่ไม่ได้วุฒิปริญญาตรีหรืออนุมัติบัตรเป็นผู้เชี่ยวชาญโรคผิวหนัง สาขาตจวิทยาการศึกษาเพิ่มเติมในแพทย์กลุ่มหลังจะช่วยลดความเสี่ยงจากผลข้างเคียงจากหัตถการต่างๆ
- การผ่านการอบรมจากผู้ขายเครื่องเลเซอร์ ไม่เพียงพอในการดูแลผู้มารับบริการ
- เป็นผู้สามารถตอบคำถามผู้รับบริการได้ทุกคำถามในทุกหัตถการทางผิวหนังที่มี

2. เครื่องมือ วิธีการหรือสารที่ใช้ร่วมกับหัตถการ

- ผ่านมาตรฐานทางวิชาการและความปลอดภัยของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) จากกระทรวงสาธารณสุข
- ศึกษาข้อมูล ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของเครื่องมือหรือสารที่ใช้ร่วมกับหัตถการว่า ดีจริงหรือไม่ มีงานวิจัยรองรับหรือไม่ อาจสอบถามจากแพทย์ เพื่อน ญาติที่เคยใช้บริการ หรือจากสื่อต่างๆ เช่น internet
- จำนวนเครื่องมือ เลเซอร์ในปัจจุบันเป็นเลเซอร์ชนิดเฉพาะเจาะจง เช่น เลเซอร์เฉพาะเส้นเลือด เลเซอร์เฉพาะเม็ดสี-รอยสัก เลเซอร์กำจัดขน เป็นต้น ดังนั้นการมีเลเซอร์เครื่องเดียว รักษาได้ทุกอย่างย่อมมีความเสี่ยงในการเกิดผลข้างเคียงมากกว่า

3. ผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ

- 3.1 หาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแพทย์ผู้ทำหัตถการ และเครื่องมือดังกล่าวแล้ว
- 3.2 สิ่งที่ยุ่ป่วยหรือผู้รับบริการต้องการคือหัตถการนั้นมีผลข้างเคียงน้อย ทำแล้วมีผลกระทบต่อรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันเล็กน้อย สามารถไปทำงานได้เลย ทำแล้วมีผลดีขึ้นระยะยาวแต่อะไรก็เกิดขึ้นได้ ดังนั้น อย่าคาดหวังกับผลการรักษามากเกินไป อยู่กับข้อมูลความจริงที่แพทย์ให้ ปรับความเข้าใจและสร้างความคาดหวังที่สมจริงและเป็นไปได้ เช่น บางโรคตอบสนองดี (กระ ปานไอตะ) บางโรคตอบสนองไม่ดี (ฝ้า) บางโรคทำหลายครั้ง (ปานไอตะ รอยสัก) และบางโรคทำครั้งเดียว (กระแดด)
- 3.3 รับคำปรึกษาและแนะนำก่อนเข้ารับการรักษาจากแพทย์ เพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นขณะรักษาและหลังรักษาได้
- 3.4 รู้ตัวเองเรื่องโรคประจำตัว
 - 3.4.1 ผลหายช้า เช่น สุกุบหรี, เบาหวาน
 - 3.4.2 โรคแพ้หลังทำเลเซอร์ เช่น เริม โรคแพ้แสง โรคภูมิแพ้ (SLE) ต่างขาว เป็นต้น
 - 3.4.3 ยาประจำที่มีผลต่อการแข็งตัวของเลือด เช่น aspirin warfarin heparin ginkgo กระเทียม โสม vitamin E
- 3.5 เปลี่ยนความเข้าใจใหม่เรื่องเลเซอร์ ที่ถูกคือเลเซอร์เครื่องเดียวรักษาไม่ได้ทุกโรค
- 3.6 เข้าใจตรงกันระหว่างความต้องการของผู้รับบริการรักษากับแพทย์ว่า ต้องการรักษาเกี่ยวกับเรื่องอะไรบางครั้งเกิดกรณีรักษาผิดตำแหน่งผิดโรค
- 3.7 เลียงแดด ใช้ยากันแดดและดูแลแผลหลังการรักษาตามคำแนะนำ
- 3.8 สอบถามค่ารักษา ค่าใช้จ่าย สมเหตุสมผล
- 3.9 การถ่ายภาพ ก่อนและหลังรักษามีประโยชน์ในการประเมินผลการรักษา

3.10 ทราบอาการข้างเคียง ของเลเซอร์แต่ละชนิดที่รักษา

- 3.10.1 เลเซอร์รักษาหลอดเลือด : ปวด รอยข้ำ บวม พอง สีผิวเข้มขึ้น สีผิวจางลง รอยแผลเป็น รอยโรคบางแห่งไม่หายไปอย่างถาวรแม้รักษาดีที่สุด
- 3.10.2 เลเซอร์รักษาความผิดปกติของสีผิว : บวม แดง ปวดกดเจ็บ แสบร้อน ไหม้ สีผิวเข้มขึ้น สีผิวจางลง ผิวหนังถลอก น้ำเหลืองซึม การติดเชื้อ แพ้ยาทา
- 3.10.3 เลเซอร์ลบรอยสัก : ปวด รอยข้ำจุดเลือดซึม บวม พอง สีผิวเข้มขึ้น สีผิวจางลง แผลเป็น รอยสักยังคงอยู่หรือแฉ่ง แพ้ยาทา
- 3.10.4 เลเซอร์กำจัดขน : ผิวแดง ปวด บวม แสบร้อน ไหม้ สีผิวเข้มขึ้น สีผิวจางลง ติดเชื้อ แพ้ยาทา
- 3.10.5 เลเซอร์ปรับสภาพผิวชนิดมีแผล : ปวด บวม น้ำเหลืองซึม ผิวแดง สีผิวเข้มขึ้น สีผิวจางลง แผลเป็น ติดเชื้อ แพ้ยาทา หนึ่งตาปลิ้น สีผิวเห่อ
- 3.10.6 เลเซอร์ปรับสภาพผิวชนิดไม่มีแผล : ผิวแดง บวม ปวดกดเจ็บ แสบร้อน ผิวหนังไหม้ สีผิวเข้มขึ้น สีผิวจางลง

หมายเหตุ :- ผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ คืออะไร ตามความหมายที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ.2531 เครื่องมือแพทย์ คือ เครื่องใช้ผลิตภัณฑ์หรือวัสดุสำหรับใช้ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบโรคศิลปะหรือการบำบัดโรคสัตว์ หรือเครื่องใช้ให้เกิดผลแก่สุขภาพโครงสร้างของร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ รวมทั้งส่วนประกอบ ส่วนควบ อุปกรณ์ หรือชิ้นส่วนของเครื่องใช้ผลิตภัณฑ์ หรือวัสดุดังกล่าว นอกจากนั้นยังรวมถึงเครื่องใช้ผลิตภัณฑ์ หรือวัสดุอื่น ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาว่าเป็นเครื่องมือแพทย์